

ŚIST

Świętokrzyski Instytut Samorządu Terytorialnego

Tryb podstawowy w zamówieniach publicznych - po nowelizacji.

**KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO**

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich
na lata 2018–2030 PROO

Rządowy Program
Rozwoju Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018–2030
PROO

Już 1 stycznia 2021r. skończy się czas obowiązywania ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych przyjętej w zgoła odmiennych warunkach gospodarczych oraz prawnych. Przepisy tej regulacji zastąpi ustawa z dnia 11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych.

Jednym z celów wprowadzenia nowej ustawy z 11.09.2019 r. – Prawo zamówień publicznych – dalej p.z.p. – było usprawnienie i uelastycznienie procedur sprzyjających efektywnemu udzielaniu zamówień publicznych o wartości mniejszej od progów unijnych. Warto na początek przypomnieć, że zgodnie z komunikatem wyjaśniającym Komisji dotyczącym prawa wspólnotowego obowiązującego w dziedzinie udzielania zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych, ale także zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości stosowanie zasad traktatowych w zamówieniach o wartości mniejszej niż progi unijne powinno koncentrować się na:

- 1) obowiązku uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu (przy zachowaniu wyjątków),
- 2) uczciwej i bezstronnej procedurze udzielenia zamówienia oraz niedyskryminującym opisie przedmiotu zamówienia,
- 3) obowiązku zapewnienia równego dostępu wykonawcom z innych państw członkowskich, w tym wzajemnym uznawaniu, odpowiednich terminach, przejrzystym i obiektywnym podejściu, ograniczaniu liczby wykonawców jedynie w oparciu o obiektywne kryteria, prowadzeniu negocjacji w sposób równy i niedyskryminujący.

Przepisy dotyczące trybu podstawowego są dedykowane zamawiającym publicznym udzielającym zamówień klasycznych.

W wyniku wprowadzenia zmian do ustawy p.z.p. wykreślono art. 2 ust. 2 p.z.p. W konsekwencji zamawiający nie będą mieli obowiązku stosowania niektórych przepisów p.z.p. do zamówień bagatelnych.

Zgodnie z przepisem art. 275 nowej p.z.p zamawiający udziela zamówienia trybie podstawowym, w którym w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu oferty mogą składać wszyscy zainteresowani wykonawcy, a następnie zamawiający:

1. wybiera najkorzystniejszą ofertę bez przeprowadzenia negocjacji albo,
2. może przeprowadzić negocjacje w celu ulepszenia treści ofert, które podlegają ocenie w ramach kryteriów oceny ofert, o ile przewidział taką możliwość, a po zakończeniu negocjacji zamawiający zaprasza wykonawców do składania ofert dodatkowych, albo
3. prowadzi negocjacje w celu ulepszenia treści ofert, a po zakończeniu negocjacji zamawiający zaprasza wykonawców do składania ofert ostatecznych.

Mamy więc przewidziane trzy warianty trybu podstawowego:

- tryb podstawowy bez negocjacji (art. 275 pkt 1 Nowego PZP);
- tryb podstawowy z negocjacjami fakultatywnymi (art. 275 pkt 2 Nowego PZP);
- tryb podstawowy z negocjacjami obligatoryjnymi (art. 275 pkt 3 Nowego PZP).

Ustawodawca nie przewidział, a co za tym idzie, nie narzucił zamawiającym przesłanek wyboru któregoś z poszczególnych wariantów trybu podstawowego. Zamawiający mają znaczną swobodę w wyborze, który wariant udzielenia zamówienia będzie dla nich odpowiedni. Jest to największa zaletą nowych, uproszczonych procedur, nazwanych **trybem podstawowym**.

Można założyć, że najbardziej popularnym wśród zamawiających będzie pierwszy wariant trybu podstawowego bez negocjacji, ponieważ odpowiada on swoją specyfiką już wcześniej znanemu trybowi przetargu nieograniczonego.

Warto również wskazać na aktualną treść art. 296 p.z.p., zgodnie z którym w przypadku **wariantu drugiego trybu podstawowego**, zamawiający wyznacza termin na złożenie ofert dodatkowych z uwzględnieniem czasu potrzebnego na przygotowanie ofert, z tym że termin ten nie może być krótszy niż 5 dni od dnia przekazania zaproszenia do składania ofert dodatkowych.

w przypadku **wariantu trzeciego trybu podstawowego**, zamawiający wyznacza termin na złożenie ofert ostatecznych z uwzględnieniem złożoności zamówienia oraz czasu potrzebnego na ich przygotowanie, z tym że termin ten, w przypadku dostaw i usług, nie może być krótszy niż 5 dni od dnia przekazania zaproszenia do składania ofert ostatecznych, a w przypadku

robót budowlanych nie może być krótszy niż 10 dni od dnia przekazania zaproszenia do składania ofert ostatecznych.

W przypadku pierwszym i drugim zamawiający musi sporządzić specyfikację warunków zamówienia (**SWZ; taki będzie nowy skrót dla dotychczasowej SIWZ**), zaś w trzecim przypadku zamawiający sporządza opis potrzeb i wymagań, a dopiero w następstwie przeprowadzonych negocjacji sporządza SWZ.

Zgodnie z nowymi zasadami zamawiający będzie wszczynał postępowanie o udzielenie zamówienia w trybie podstawowym **przez zamieszczenie ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych** (art. 276 ust. 1 nowej pzp). Zamawiający będzie mógł dodatkowo, po zamieszczeniu ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych, **bezpośrednio poinformować o wszczęciu postępowania o udzielenie zamówienia** znanych sobie wykonawców, którzy w ramach prowadzonej działalności świadczą usługi, dostawy lub roboty budowlane będące przedmiotem zamówienia (art. 276 ust. 2 nowej pzp).

Po zamieszczeniu SWZ mogą zacząć sphywać do zamawiającego pytania do tego dokumentu. W przypadku instytucji „wyjaśnień treści SWZ” nastąpiła pewna zmiana w porównaniu do stanu z poprzedniej ustawy. Określono bowiem, że zamawiający będzie zobowiązany udzielić odpowiedzi, jeżeli zapytanie wpłynęło do jego w terminie najpóźniej 4 dni przed upływem terminu składania ofert. Odpowiedzi na zapytania mają zostać udzielone niezwłocznie, lecz nie później niż na 2 dni przed upływem terminu składania ofert.

Zgodnie z treścią Nowego PZP, jeżeli zamawiający nie udzieli wyjaśnień w powyższym terminie, ma on obowiązek przedłużyć termin składania ofert o czas niezbędny do zapoznania się wszystkich zainteresowanych wykonawców z wyjaśnieniami niezbędnymi do należytego przygotowania i złożenia ofert.

Jeżeli wniosek o wyjaśnienie treści SWZ nie wpłynął w terminie, zamawiający nie ma obowiązku udzielania odpowiedzi ani przedłużania terminu składania ofert.

W trybie podstawowym udzielania zamówień, trzeba zwrócić uwagę na zmiany w przepisach, które będą mieć znaczenie w prowadzonych na nowych zasadach postępowaniach

o udzielenie zamówienia publicznego. Zgodnie z brzmieniem art. 307 p.z.p. termin związania ofertą dla trybu podstawowego, czyli zamówień o wartości niższej niż „progi unijne” będzie wynosił do 30 dni od dnia upływu terminu składania ofert i będzie mógł zostać jednokrotnie przedłużony na wniosek zamawiającego o maksymalnie 30 dni. Otwarcie ofert nie będzie już publiczne, w związku z zastosowaniem obowiązkowych środków komunikacji elektronicznej, zarówno w odniesieniu do składania ofert, jak i komunikacji zamawiających z wykonawcami. W wypadku gdyby otwarcie ofert stało się niemożliwe w sytuacji awarii systemu teleinformatycznego, następuje ono niezwłocznie po usunięciu awarii. Najpóźniej przed otwarciem ofert zamawiający będzie musiał podać kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Niezwłocznie po otwarciu ofert na stronie internetowej prowadzonego postępowania zamawiający podaje informacje o:

- nazwach albo imionach i nazwiskach oraz siedzibach lub miejscach prowadzonej działalności gospodarczej albo miejscach zamieszkania wykonawców, których oferty zostały otwarte;
- cenach lub kosztach zawartych w ofertach.

W dalszej kolejności zamawiający opracowuje ranking punktów przyznanych wykonawcom, w oparciu o przyjęte kryteria oceny ofert. Na jego podstawie wyznacza wykonawcę, którego oferta wstępnie uzyskuje status oferty najkorzystniejszej.

W nowym Prawie zamówień publicznych wprowadzono pojęcie podmiotowych i przedmiotowych środków dowodowych. Podmiotowe środki dowodowe składane na wezwanie zamawiającego służą potwierdzeniu braku podstaw wykluczenia i spełniania warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji.

Druga kategoria to środki, które mają na celu potwierdzenie, że oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane spełniają określone przez zamawiającego wymagania. Wykonawca musi zatem wykazać spełnianie tych wymogów za pomocą np.: certyfikatów, oznakowań, kart katalogowych bądź innych środków. Jednocześnie środki te oczywiście nie muszą być w ogóle wymagane w ramach prowadzonego postępowania lub zamawiający może wymagać jedynie niektórych z nich. Ponieważ są związane ze złożoną ofertą, zamawiający musi wymagać ich złożenia w ofercie, co wynika z art. 107 p.z.p. Jeżeli wykonawca nie złożył przedmiotowych

środków dowodowych lub złożone przedmiotowe środki dowodowe są niekompletne, zamawiający wzywa do ich złożenia lub uzupełnienia w wyznaczonym terminie, o ile przewidział taką możliwość w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia.

Wynik postępowania należy zamieścić na stronie internetowej prowadzanego postępowania oraz poinformować niezwłocznie wykonawców. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego kończy się zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego lub unieważnieniem postępowania (art. 254 p.z.p.).

Pismo o wyborze oferty najkorzystniejszej powinno zawierać (wynik na stronie internetowej):

- firmę i adres wykonawcy, który złożył ofertę najkorzystniejszą,
- firmy i adresy pozostałych wykonawców (w tym tych, których oferty zostały odrzucone),
- punktację w każdym kryterium oraz punktację łączną,

oraz uzasadnienie faktyczne i prawne.

Zawarcie umowy możliwe jest po upływie 5 dni od przesłania informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej, za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przepisy ustanawiające procedurę dla zamówień klasycznych o wartości mniejszej niż progi unijne mają na celu odformalizowanie i uproszczenie postępowania. Krótsze terminy pozwalają na znaczne usprawnienie procedury na różnych etapach postępowania. Mimo tych odrębności, istotniejszych niż w poprzednim stanie prawnym, przepisy stosowane do udzielenia zamówienia w trybie podstawowym bez negocjacji nie różnią się poważnie od regulacji dotyczących udzielania zamówień w trybie przetargu nieograniczonego.